

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

BISCONCEPTNOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Actieplan Droogte en Wateroverlast 2019-2021

1. SITUERING

De Septemберverklaring van 24 september 2018 aan het Vlaams Parlement verwees naar de uitzonderlijke zomer van 2018 die ons confronteerde met de realiteit van de klimaatverandering. Daarin engageerde de Vlaamse Regering zich tot een structureel plan tegen droogte en wateroverlast nog voor het einde van de legislatuur. Dit ontwerpplan gaat als bijlage 1.

De Vlaamse Milieumaatschappij kreeg de opdracht om dit plan uit te werken. Hierbij werd ook in-
steek gevraagd aan de CIW-partners, universiteiten, kennisinstellingen en sectororganisaties. Op 28 februari 2019 werd een overlegmoment georganiseerd over het ontwerp van actieplan droogte en wateroverlast. Een weerslag van dit overleg is als bijlage bij het plan opgenomen.

Voor de langere termijn is voorzien om de structurele aanpak van droogte en wateroverlast in de stroomgebiedbeheerplannen te integreren. Daarom is gekozen voor een kortlopend actieplan, dat beschouwd kan worden als een aanvulling bij de stroomgebiedbeheerplannen 2016 – 2021, in aanloop naar de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027, met kortetermijnacties voor de periode 2019-2021. Op die manier willen we quick-wins realiseren voor de nodige juridische, maatschappelijke en technologische omkadering van de structurele aanpak in de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 en de daarvoor noodzakelijke kennisonderbouwing.

De acties van dit plan kunnen ondergebracht worden in vier groepen van acties: bijkomende richtlijnen en optimalisatie van regelgeving, communicatie- en sensibiliseringsinitiatieven, acties die innovatie stimuleren of faciliteren en acties die bijdragen aan kennisopbouw, monitoring en modellering.

De structuur van dit actieplan sluit aan bij de ontwerp-waterbeleidsnota 2020-2025, waarin de ontwerp-visie op het toekomstig waterbeleid vorm zal krijgen in een aantal krachtlijnen en doelstellingen. Die ontwerp-beleidsnota ligt in openbaar onderzoek tot 18 juni 2019, o.a. via de website www.volvanwater.be. Als visiedocument geeft de waterbeleidsnota ook richting aan de volgende stroomgebiedbeheerplannen. Door het actieplan te structureren volgens de twee krachtlijnen – met telkens vijf onderliggende doelstellingen – gericht naar de aanpak van droogte en wateroverlast wordt de link gelegd met de waterbeheerplanning en hoe dit actieplan hieraan mee invulling geeft.

Het eerste hoofdstuk situeert dit actieplan.

Hoofdstuk 2 en 3 vormen met het ‘droogteplan’ en het ‘plan tegen wateroverlast’ de kern van het document.

Voor droogte krijgt de krachtlijn 'Waterschaarste beperken en de gevolgen van droogte tot een minimum beperken' invulling via 5 doelstellingen:

- (1) De effecten van klimaatverandering opvangen;
- (2) Watergebruik verminderen en rationeel watergebruik stimuleren;
- (3) De waterbeschikbaarheid verhogen;
- (4) Water zo optimaal mogelijk verdelen om schade te beperken;
- (5) Duurzame drinkwatervoorziening garanderen.

Voor overstromingen gaat het om de krachtlijn 'Overstromingsrisico's duurzaam verminderen' met 5 bijhorende doelstellingen:

- (1) De effecten van klimaatverandering opvangen;
- (2) Bewust worden van het overstromingsrisico en aanzetten tot actie;
- (3) Schade door overstromingen beperken;
- (4) Water krijgt terug de ruimte die het nodig heeft;
- (5) Reduceren van de oppervlakkige afstroming van water en sediment.

Binnen elke doelstelling maakt het actieplan een onderscheid tussen wat we nu al doen en wat we bijkomend gaan doen.

'Wat we nu al doen' omvat een greep uit de lopende en geplande acties van de huidige stroomgebiedbeheerplannen, acties uit het communicatieplan meerlaagse waterveiligheid, relevante Europese projecten waaraan Vlaanderen participeert, en recent gestarte initiatieven n.a.v. de uitzonderlijk droge jaren.

'Wat we bijkomend gaan doen' omvat bijkomende acties en initiatieven die door CIW-actoren, universiteiten, kennisinstellingen en sectororganisaties aangebracht zijn, bijvoorbeeld naar aanleiding van de opmaak van het evaluatierapport Droogte (2017 en) 2018.

Door de stakeholders te betrekken bij de opmaak van dit actieplan en ook bij de verdere uitwerking van specifieke acties of initiatieven maken we hen mede-eigenaar van het droogte- en overstromingsbeleid en betrekken we hen ook actief bij de uitvoering ervan.

Verscheidene acties en initiatieven in het plan dragen zowel bij aan de aanpak van droogte als aan de aanpak van wateroverlast of aan meerdere doelstellingen. Hier en daar wordt dit in de tekst geduid.

In hoofdstuk 4 wordt kort ingegaan op de middelen.

Hoofdstuk 5 bevat een overzicht van het doorlopen overlegtraject en een lijst met de 91 bijkomende acties in dit plan.

Er is nog nood aan een concrete uitvoeringsplanning en middelenraming voor de bijkomende acties, waarbij een verdere verfijning (in de vorm van detaillering, opsplitsing en aanvulling van acties voor zowel onbevaarbare waterlopen als bevaarbare waterwegen) nog mogelijk kan blijken. Ook over de gepaste rapportering zijn verdere werkafspraken wenselijk. Deze elementen horen aan bod te komen in een plan van aanpak met bijhorende middelenraming. Dat wordt best met al de betrokkenen bij de opmaak van de bijkomende acties, dus de leden van de CIW, maar ook andere betrokken actoren of entiteiten voorbereid, zodat verder gebouwd wordt op de aanpak die voor het uitwerken van dit actieplan ontplooid werd.

2. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist, met dien verstande dat deze beslissing geen enkel financieel of budgettair engagement inhoudt:

1. haar goedkeuring te hechten aan de bijkomende acties uit bovengenoemd Actieplan Droogte en Wateroverlast 2019-2021;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, te gelasten een plan van aanpak met bijhorende middelenraming op te maken voor de uitvoering van deze acties.

Koen VAN DEN HEUVEL
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw